

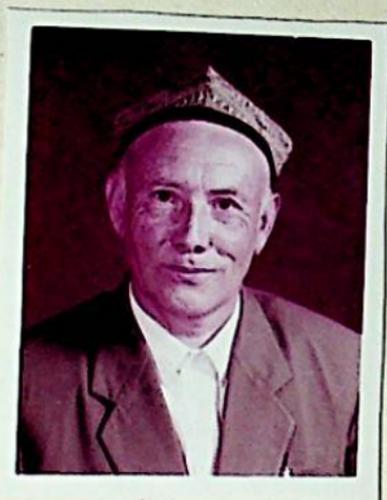
رویا عملار

شنگال خالق نه شریاتی

ثابدوسەمەت خېلىل

رۇبائىلار

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى
۹۴.۴.۹

لهم من بعد ما يرى من قلوبهم من حاتم
ليوم من حاتم من حاتم من حاتم
بهم اعلمت قلوبهم من حاتم من حاتم
ليوم من حاتم من حاتم من حاتم

مؤقه ددبمه شتبه روتب شتبه
شتبه - شتبه شتبه شتبه شتبه شتبه
ئه لللكه ئولا شتم باشقا قوندى ئاق ،
ئالدم مەن تۇرمۇشتىن ئۇنتۇلماس ئاۋاق .
سۇناي دەپ خەلقىگە يادىكارمىنى
ئىجادىم بابىدىن ئۆرۈدۈم ۋاراق .

بىر رىياسەت رىياسەت رىياسەت
بىر رىياسەت رىياسەت رىياسەت
بىر رىياسەت رىياسەت رىياسەت
بىر رىياسەت رىياسەت رىياسەت

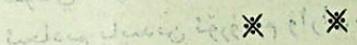

بىر رىياسەت رىياسەت رىياسەت
بىر رىياسەت رىياسەت رىياسەت
بىر رىياسەت رىياسەت رىياسەت
بىر رىياسەت رىياسەت رىياسەت

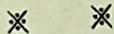
ۋەتەن مېھرىڭ بىر ئەزىم دەريا ،
ئۇندا ئۈزگەن بېلىقمەن گويا .
ئۆستۈم مۇنبەت قۇچقىڭدا مەن ،
چىمدىم توپاڭ ماڭا تۇتيا .

ۋەتەن سېنى سۆيگىنىم - سۆيگەن ،
ئىشقىڭدا ئوتتەك كۆيگىنىم - كۆيگەن .
ئۇنتۇسام مېھىر - شەپقەتلىرىڭنى ،
ھايات تۇرساممۇ ئۆلگىنىم - ئۆلگەن .

ھەرىمۇ ئۇۋىسىدىن كېتەلمەس نېرى ،
ھەر جانغا قەدىرلىك تۇغۇلغان يېرى .
بەختىيار سانايىمەن ئۈزۈمنى مەڭگۈ ،
بولسام ئۆز يۇرتۇمدا ئەلىڭ چاكىرى .

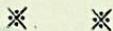

مەرتۈۋە تېپىپ ياتنىڭ يۇرتىدا ،
چىقساڭمۇ كۆككە ئالتۇن شوتىدا .
كۆيەر ئۆرتىنىپ يۈرىڭنىڭ ھامان ،
ئەزىز يۇرتۇڭنىڭ ئىشقى ئوتىدا .

ئۆستۈردى مېنى ئانا ۋەتەنم ،
ئۇنىڭغا تۇتاش ۋۇجۇدۇم - تېنىم .
ئۇنىڭسىز ماڭا يوقتۇر نىجادلىق ،
ئۇنىڭسىز ئاقماس تومۇردا قېنىم .

ئايرىلالمايمەن ئەزىز ۋەتەندىن ،
جېنىم چىقسىمۇ ھەتتاكى تەندىن .
ئۆلگىنىم ياخشى دۇنيادا ، ھىجران -
قايغۇسى بىلەن تىرىك يۈرگەندىن .

ۋەتەنم - ئانامسەن سۈت بەرگەن ئاپئاق ،
سەن بىلەن ھاياتىم ئۆتمەكتە پارلاق .
سېزىسەن ئۈزۈمنى سەندىن ئايرىلسام ،
دەريادىن ئايرىلغان بېلىقتەك چاڭقاق .

ۋەتەن ! سەندىن كۆيتۇر ئالغىنىم ،
ۋە لېكىن ئاز ساڭا بەرگىنىم .
زارلانمايمەن كەتسىمۇ بۇ جان ،
شەرەپ سەن ئۈچۈن تاغ كۆتەرگىنىم .

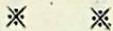
ۋەتەننىڭ خەلقىگە ، باتۇر ، ھەممەتلىك ،
قۇچقىڭ كەڭرى نازۇ نېمەتلىك .
سېنىڭدە ئۆسكەن ھەر بىر تال گىياھ ،
گۆھەردىن ئېسىل قەدىر - قىممەتلىك .

ۋەتەندىن ئايرىلساڭ چېكەرسەن ھەسرەت ،
تۇيۇلار يات يۇرتنىڭ راھىتى كۈلپەت .
ئەزىز بىل جېنىڭدىن ئۆز دىيارىڭنى ،
تارتساڭمۇ ئۇندا سەن جەبرى - مۇشەققەت .

ۋەتەنگە سادىق ئوغلانمەن ئۆزۈم ،
ۋەتەننىڭ ئامان ، سارغايماس يۈزۈم .
بەرگەن تۈزىنى ئاقلىماي تۇرۇپ ،
ئۆلسەم قانداقمۇ يۈمۈلسۈن كۆزۈم ؟

ئانا ئەجرىدىن چوڭ بولار بوۋاق ،
ھەر تامچە سۈتى كۈچ بېرەر ئۇزاق .
ۋە لېكىن ئادا قىلالماس پەرزەنت
ئانا قەرزىنى تەر تۆكسە شۇنداق .

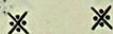
ۋەتەن ئىشقىڭ ماڭا كۈچ - دەرمان ،
قۇچقىڭدا ئەيلەيمەن جەۋلان .
تۆھپەم بىلەن كۈلدۈرسەم سېنى ،
يۈرىكىمدە قالغاي نە ئارمان .

كېچەلمەيمەن ۋەسىلىم - بارىمدىن ،
كېچەلمەيمەن ئۆز دىيارىمدىن .
كۆكۈم تالغان بولساممۇ ئەگەر ،
يانمايمەن ھېچ شۇ قارارىمدىن .

ۋەتەن سۆيەر كىشى تائەبەد ،
دىيارغا باغلار مۇھەببەت .
بەرسىمۇ ياۋ ئاڭا ئالتۇن تاج ،
سېتىلماس ھەم قىلماس ئىتائەت .

كىمكى ۋەتەندىن ئۆزۈپ يۈزىنى ،
ياتنىڭ قوينغا ئاتسا ئۆزىنى ؛
ئاقمۇت ئۇنى باسدۇ خەتەر ،
قۇزغۇن چوقۇيدۇ ئۇنىڭ كۆزىنى .

دۇنياغا بىر كېلىپ كېتىدۇ ئادەم ،
ئادەمنى ئۇزىتىپ قويىدۇ ئالەم .
مەيلى ئۇ شاھ بولسۇن ۋەياكى گاداي ،
بېشى توي ، ئاخىرى بولىدۇ ماتەم .

※ ※

ئەقىللىك كېلۇر ئىنسان بالىسى ،
لېكىن ئىچىدە ئۇنىڭ ئالىسى .
تەبەسسۇم قىلسا خۇشخۇيىكەن دېمە ،
ھوشيار بول ، باشنى يارار قامچىسى .

※ ※

چىن ئىنسان نام — شۆھرەت قوغلاشماستىن ھەرگىز ،
ئەل بىدار ۋاقتىدا ئۇخلىماستىن ھەرگىز .
يەپ ئەلنىڭ غېمىنى پىدا قىلار جان ،
زەر ، پۇلغا ۋىجدانى بۇلغىماستىن ھەرگىز .

※ ※

تىرىشچان ئادەم قىلماس قانائەت ،
ياشار كۆرسىتىپ ئەلگە ماھارەت .
ئەجر — تەرىدىن يارىتىپ تۆھپە ،
ئەلدە مەڭگۈلۈك تاپار سائادەت .

ئەقىللىك ئىنسان ئويلاپ ئىش قىلار ،
تۆھپىسى بىلەن ئەلنى خۇش قىلار .
ئەقىلسىز ئىنسان يازنى قىش قىلار ،
لايىق سۇنى شەرىبەت دەپ ئۆزىن خۇش قىلار .

※ ※

ئالدىڭدا سېنى ماختىغان ئىنسان ،
كەينىڭدە سەندىن ئىزدەيدۇ نۇقسان .
ئۇنىڭدىن جەزەمەن بولمىساڭ ھوشيار ،
قىلار سېنى ئۇ يەر بىلەن يەكسان .

※ ※

«خوش» دەپ تۇرىسلا ياۋاشكىن دېمە ،
كۈلۈپ قويسلا ناداشكىن دېمە .
چۈشەنمەك ئاسان ئەمەس ئادەمنى ،
سۆزىڭگە قاراپ سىرداشكىن دېمە .

※ ※

ئۆمۈر چەكلىك ، بەك قىسقىدۇر ھەم ،
ھېچكىمگە باقى ئەمەس بۇ ئالەم .
ئەلگە تۆھپە قالدۇراي دېسەڭ ،
تىرىكلىكتە تىرىش ھەي ئادەم .

قىلمايدۇ تەمە ئىنساپلىق ئادەم ،
ئائىنىپ يېمەس دوست — يار ئۈچۈن غەم .
ئىنساپ ئىنساننىڭ خىسلىتى — قەدرى ،
ئىنساپ يوقالسا بۇزۇلار ئادەم .

※ ※

ئەلگە دىلىڭدىن باغلا ئىشتىياق ،
ئەل بىلەن ئۆتكىن مەڭگۈ ئىشتىياق .
توپتىن ئايرىلغان بۆرىگە يەمدۇر ،
سەن بۇ مىسالدىن ئالغىن بىر ساۋاق .

※ ※

ئىناقسىزلىق ئەڭ ناچار ئىللەت ،
كەلتۈرەر ئۇ خارلىق ۋە كۈلپەت .
گەر بولمىساق ئۇيۇلتاش كەبى ،
قانداق راۋاج تاپار ئەل — مىللەت ؟ !

※ ※

سۈنئىيلىك ئالغان ياسالما ھۈرمەت ،
كىشىلەر قەلبىدە قوزغايىدۇ نەپرەت .
دوست ئەمەس ئالدىڭدا كۈلۈپ ، خۇبىيانە ،
تىرناقتىن كىرىزىدەپ قىلغۇچى ھەرىكەت .

بەزىلەر دوست بولار بۇلۇڭغا سېنىڭ ،
قارايدۇ ھەر قاچان قولۇڭغا سېنىڭ .
مۇبادا سېنىڭدىن تەگمەي قالسا نەپ ،
ئۇزاقلار قۇرىدۇ يولۇڭغا سېنىڭ .

※ ※

دوست ئەمەس دوستلۇقنى نەپكە باغلىغان ،
غەيرى بىر ئوي بىلەن ئېغىز ياغلىغان .
ئۆزىنى گۆھەردەك ئەتىۋار ساناپ ،
ئۆزىگىنى كەمسىتىپ خەستەك چاغلىغان .

※ ※

كىيىك ياتمايتۇ ئىشەنگەن تاغدا ،
بۇنى ئەستە تۇت يايىرىغان چاغدا .
سېنىماي تۇرۇپ تۇتقان دوستلىرىڭ ،
ئاتتىن چۈشۈرۈپ قالدۇرار داغدا .

※ ※

ئىناقسىزلىق دىلنى قىلار چاك ،
ئاڭغا ھەرگىز ئاچمىغىن كاۋاك .
ئېچىلدۇرساڭ دوستلۇق گۈلىنى ،
شەنىگگە ئەل ياغدۇرار چاۋاك .

قۇم يىغىلىپ بولۇر دۆۋە - غول ،
تامچىلاردىن ھاسىل بولۇر كۆل .
كۈرەش قىلساق بولۇپ بىر گەۋدە ،
گۈلستانغا ئايلانغۇسى چۆل .

※ ※

ئادەمدىن ئادەم قاچىغان ياخشى ،
بىر - بىرىگە ئوت ئاچىغان ياخشى .
دوستلۇق بېغىغا پىتتە - ئاداۋەت ،
ئۇرۇقلىرىنى چاچىغان ياخشى .

※ ※

بىلىملىك بولساڭ تاپارسەن راۋاج ،
چۈشۈر ساڭا ھاجەت - ئېھتىياج .
ئەجىز - مېھنەتتىن بىغسالىق زەر - بايلىق ،
ياۋغا ، نامەردكە بولمايسەن موھتاج .

※ ※

بىلىمگە ئىتتىل ، ئۆگەن تىرىشىپ ،
مۈشكۈل ئالدىدا كەتمە بوشىشىپ .
يېتىمەن دېسەڭ كۆزلىگەن يەرگە ،
ماڭغىن ئېرىنمەي تاغ - داۋان ئېشىپ .

بىلىگىنىڭنى ئەۋلادقا ئۆگەت ،
بىلىم ئەھلىگە خاس بۇ پەزىلەت .
بىلىگىنىڭنى بىلىگەندىن سورا ،
قانچىلىك بىلىسەڭ شۇنچىلىك ئىشلەت .

※ ※

ئەقىل تاپساڭ ئىلمۇ ئىرپاندىن ،
ھايات يولۇڭ كەڭ بولۇر ئاندىن .
ئۆز ئەجرىڭدىن ئىزدە بەختىڭنى ،
كۈتمە ئۇنى ئۆزىگە ئىنساندىن .

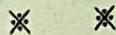
※ ※

ئىلىم - پەن ئۆگەن ، يولدىن ئاداشما ،
مەرتىۋە ياكى ھوقۇق تالاشما .
ياخشىغا يۆلەك بول ، يامانغا يامان ،
ئالايىق ئىشلارغا ھەرگىز بولۇشما .

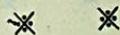
※ ※

ھەر قەدەم باسساڭ يىراقنى كۆزلە ،
ئەۋلادقا ئىلىم ، ئەخلاقنى سۆزلە .
ھەقىقەت ئۈچۈن جان پىدا ئەيلەپ ،
شۇ يولدا جەڭ قىل ، ناھەقنى تۈزلە .

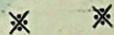
باغۋەننىڭ ئەجرىسىز ياشىماس كۆچەت ،
دېقانىڭ تەرىسىز ئۈنمەس زىرائەت .
قىلالماس ھېچ كىشى مۈشكۈلنى ئاسان ،
ئۇستازدىن ئۆگەنمەي ئىلىم — مەرپەت .

ئۇستازدۇر جاپاكەش ئىنساننىڭ ئۆزى ،
تىكلەر تۇرانە ئىقبالغا كۆزى .
بوغۇنلار قەلبىنى يورۇتار كۈندەك ،
مۇنبەردە سۆزلىگەن تەلىسى — سۆزى .

بولغاچقا ئۇستازدا بىباھا خىسلەت ،
قىلمايدۇ ئۇ ھەرگىز ئەجرىنى مىننەت .
يۈرىكى سوقۇشتىن توختىسىمۇ گەر ،
تۆھپىسى گۆھەردەك چاقنايدۇ ئەبەد .

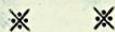

مۇئەللىم ياشىنتار غۇنچە — پورەكنى ،
كۆڭلىگە پۈككەچكە ئالىي تىلەكنى .
قاندۇرار ئىلىم — پەن كەۋسىرى بىلەن ،
بىلىمگە ئىنتىزار سانسىز يۈرەكنى .

مۇئەللىم ئىنساننىڭ غۇرۇرى — پەخرى ،
دىللاردا يۈكسەكتۇر ھۈرمىتى — قەدرى .
ئۆلچىسەڭ تاغدىنىمۇ ئېغىر سالىمقى ،
ۋەتەنگە يەتكۈزگەن مېھنىتى — ئەجرى .

ئۇستازنىڭ كۆڭلى كەڭ ، بىغۇبار ، ئايماق ،
خالسلىق ئاڭغا يار ، تەمەدىن يىراق .
تىلىكى ئەۋلادقا شوتتا بولۇشتۇر ،
ئىزدىمەس ئەزەلدىن نام — شوھرەت ، ئاتاق .

مۇئەللىم ئەۋلادنى كۆزلەيدۇ ئەبەد ،
ئۆگىتەر بېرىلىپ ئىلىم — مەرپەت .
شاگىرتى ئۆزىدىن كەتسە گەر ئېشىپ ،
شادلىنىپ ئۆزىنى تۇتالماس پەقەت .

مەن ئۈچۈن ئاندىك ئۇلۇغ مۇئەللىم ،
چۈنكى ئۇ ئۆگەتكەن ماڭا پەن — بىلىم .
خۇشالەمەن ، ھاياتم ئۆتسە مەنىلىك ،
ئۇستازنىڭ ئەجرىدىن سۇ ئىچىپ دىلىم .

شائىر ئەل بىلەن بولسا بىر تىلەك ،
ئېچىلدۇرغۇسى ئىجادتىن چېچەك .
شىئىرلىرىنىڭ يارقىن نۇرىدىن -
مىليون دىللاردا پارلار كېلەچەك .

ئىجادىم تۈزۈمىم گۈل بولۇپ ھەر ۋاق ،
ئېلىمگە ئەنئەنەدەك چاچسا خۇش پۇراق .
ئارزۇيۇم چېچەكلەپ ئۆمرۈم بېقىدا ،
شادلىقىم تاشانتى بولۇپ بىر بۇلاق .

ۋىجدانلىق ئايال قىسمەتلىك بولۇر ،
كۆڭۈل تۈرىدە ئىززەتلىك بولۇر .
بەرىكەتلىك ، تالھاس ئىشچان قولىدا ،
ئۆيۈڭ چىرايلىق زىننەتلىك بولۇر .

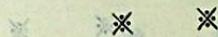

شەرمى - ھايالىق بولسا ئايالىڭ ،
سامان بولمايدۇ رەڭگى - رۇخسارىڭ .
تۈرمۈش خاتىرجەم ، ئۆتسە كۆڭۈللۈك ،
چېچەكلەر گۈلدەك ئۆمۈر باھارىڭ .

ئالىم كۆز يۇمسا يىغلايدۇ جاھان ،
زالىم يوقالسا كۈلىدۇ ھەر جان .
ئالىمنى ئەستىن چىقارماس ئىنسان ،
زالىمغا نەپەت ئوقۇپ ھەر قاچان .

چۆكۈپ خىيالغا يازمەن شېئىر ،
مىسراغا زىننەت بېرىدۇ پىكىر .
بىرلا بولغاچقادىلىم ۋە تىلىم ،
ئىجادىمغا يات ، ھىيلە ۋە مىكىر .

ئىجاد ئۈچۈن ئىزلىشەڭ ئىلھام ،
ئىش قوينىغا يېتىپ بار ئىلدام .
دىلىدىن ئۇرغۇغان شاد ناخشىڭ بىلەن ،
دۈشمەننى يىغلات ، دوستقا بەر ئارام .

ھەقىقى كۈيلىگەن بىر كۈيلىك قوشاق ،
ياشار ئالەمدە قۇياشتەك ئۇزاق .
ئۇنىڭ يالقۇنى ئىللىتار ئەلنى ،
رەزىللىك ئۈچۈن بولۇپ بىر دوزاق .

مەجنۇننىڭ كۆزى بولمىسا ئەگەر ،
لەيلىنى كۆرۈش بولماس مۇيەسسەر ،
مۇھەببەت ئۈچۈن چىرايى بى كېرەك ،
چىرايىنى سۆيگۈ نۇرى گۈل ئېتەر .

بەغباشلىقنى قىلساڭ ئىختىيار ،
چۆلگە تاشلاپ قىلار سېنى خار .
نەپرەت تېشى يېغىپ بېشىڭغا ،
قولۇڭ ئەمەس شوخ كۆڭلۈڭ سۇنار .

ئىنساننىڭ زىننىتى — گۈلى ئەخلاق تۇر ،
مەنىلىك ياشاشنىڭ يولى ئەخلاق تۇر .
پەس ئارزۇ — ھەۋەسنى قىلمىغىن خىيال ،
ھاياتنىڭ مۇستەھكەم ئۈلى ئەخلاق تۇر .

ئەخلاقسىز كىشىدە يوقتۇر بەزىلەت ،
ئۇنداقلار بەئەينى يەردىكى ئەخلەت .
سەنمۇ شۇ ئەخلەتكە قالسىن ئوخشاپ ،
بەھاي ئادەمدىن ئالمىساڭ ئىبەرەت .

ئۇيىنىڭ گۈلىدۇر ۋاپادار ئايال ،
ئۇ بىلەن كۈنلەر ئۆتدۇ خۇشال .
ئۇنىڭسىز كۆڭلۈڭ تاپالماس لەززەت ،
ئۇنىڭسىز ئۆيۈڭ دوزاقتۇر ، مىسال .

بۇ ئايالغا سەن قىلىغىن ھەۋەس ،
بولساڭ بىر ئۆيدە باسار سېنى تەس .
باغلايدۇ مىكىر زەنجىرى بىلەن ،
ئۇنىڭدىن مەڭگۈ قۇتۇلمىقىڭ تەس .

ئەرنى ئەر قىلغان ئايال بەختىيار ،
ئەرنى يەر قىلغان ئايال خاكىزار .
روناق تاپماس ئەر ئايالنى خارلاپ ،
ئايال قەدرىگە يەتكەن بەختىيار .

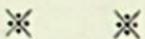

قەلبى پاك قىز ۋەجدانى سۆيەر ،
ئالدىنچە ئالدىن ئالتۇن - زەر .
شۇنداق ساپ دىل گۈزەل رەئادىن ،
كەچمەس ھەرگىز ساداقەتلىك ئەر .

بىر ياخشىلىق ، يامانلىق پەقەت ،
ئۇنتۇلمايدۇ ئەبەدىلىككە .
ياخشىلاردىن سۆيۈنسە يۈرەك ،
يامانلارغا ئوقۇيدۇ نەپرەت .

سەن ئاددىي چاغلىما ۋىجدان ئىشىنى ،
سناڭ ئۇ مۇشكۈلدە ھەر بىر كېشىنى .
چىن ئىنسان ھەق ئۈچۈن جاندىن كېچەركى ،
نامەردلەر ئالدىدا ئەگمەس بېشىنى .

بەزىلەر ياشايدۇ ۋىجداننى بۇلغاپ ،
قىلمايدۇ ھېچقاچان نومۇس ۋە ئىناپ .
ئۇنداقلار ئەقلىنى تاپمىسا ئەگەر ،
پۇشايمان ئىلكىدە قالدۇ ئىگراپ .

ئۆتسەڭ ۋىجداننىڭ ئىستېھانىدىن ،
ئۆزۈڭنى چىن ئىنسان دېگەيسەن ئاندىن .
بولمىسا ئەگەر سەندە پاك ۋىجدان ،
قانداقمۇ پەرقىڭ بولسۇن ھايۋاندىن .

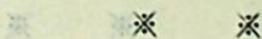
بىراۋغا ھەرگىز قىلما يامانلىق ،
ئۆلسە ئۇ ساڭا تەگمەس سامانلىق .
كەڭرى يول ئاچساڭ ئامانلىق ئۈچۈن ،
ھەر كىم تىلەيدۇ ساڭا ئامانلىق .

قولۇڭدىن كەلگەنچە قىل ھامان ھىممەت ،
ئارقىدىن ئۇنى قىلمىغىن مىننەت .
چۈنكى ئىنساننىڭ قەدىر - قىممىتى ،
خالىس ئىش بىلەن ئۆلچىنەر پەقەت .

ئەلگە يامانلىق قىلساڭ كۆز بوياپ ،
ئەل كەچۈرمەيدۇ ، بېرىسەن جاۋاب .
جاپاغا چىداپ قىلساڭ ياخشىلىق ،
تىكلەيدۇ مۇنار ئەل ساڭا ئاتاپ .

بىراۋغا بېھۇدە قىلساڭ يامانلىق ،
كەلتۈرەر ئۇۋالى ساڭا زىيانلىق ،
كىشىنىڭ قىلغىنى كىشىدە قالماي ،
ياخشىلىق - كەرەم قىل ئەلگە داۋاملىق .

مەرد بولساڭ قەدىڭنى تىك تۇتۇپ ھامان ،
ھەر ئىشتا مەردلىكىنى قىلغىن نامايان .
ياۋ قىلىچ ئۇرسىمۇ ئەگمە بېشىڭنى ،
غۇرۇرنى كۈچ قىلىپ ، ۋىجداننى قالدۇر .

مەردلەر ۋەدىگە قىلىدۇ ئەمەل ،
دوستلار ئىشىغا قارىمايدۇ سەل .
قىلغان ئەھدىدىن يانمايدۇ ھەرگىز ،
رازى شۇ يولدا تۆلەشكە بەدەل .

مەرد بىلەن بىللە بولساڭ سەپەردە ،
بولغاي يار — يۆلەك مۈشكۈل — خەتەردە .
ئۆلۈم غارىغا تاشلايدۇ سېنى ،
نامەردكە ھەمراھ بولساڭ ئەگەردە .

ۋاپاغا مەڭگۈ ۋاپا قىلار مەرد ،
شۇ يولدا ئاڭا كەلسىمۇ مىڭ دەرد .
ۋاپاغا جاپا قىلار ھەر قاچان ،
چېقىپ ئاش بەرگەن قازاننى نامەرد .

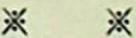
بەزىلەر ۋىجدان دەپ ئايرىلار جاندىن ،
بەزىلەر جاننى دەپ كىچەر ۋىجداندىن .
تومۇستۇر جاننى دەپ ۋىجداننى سېتىش ،
ھەر بالا كېلىدۇ ئۇنداق ئىنساندىن .

ۋىجدان ھەققىدە ئېچىلغاندا گەپ ،
سۆزلىدىڭ ئەلنى ئىنساپقا ئۈندەپ .
لېكىن ۋىجداننى بۇلغىدىڭ دوستۇم ،
ئەلنى ئۈنتۈپ نەپسىڭنى كۆزلەپ .

مەردلىك ، باتۇرلۇق ۋىجدان بەلگىسى ،
نامەردلىك قىلماس ۋىجدان ئىگىسى .
ۋىجدان مۈلكىڭنى قوغدا ئەي كۆڭۈل ،
ھەر ئىشتا تەييار ئۇنىڭ ئوغرىسى .

ۋىجدان ئازابى ئۆلۈمدىن يامان ،
ۋىجدانلىقلارغا بۇ شۇنداق ھامان .
قىلچە ھېس قىلماس مۇنداق ئازابى ،
شادلىنار بەلكى ۋىجدانسىز ئىنسان .

نامەردكە سىر بېرىپ بولمىغىن نادان ،
گەپ ئېلىپ ئالداشتىن قايتىماس ھېچقاچان .
ئالدىڭدا تۈلكىدەك ھىجايغان بىلەن ،
كەينىڭدە ئىت كەبى غاچار ئۈستىخان .

نامەردلەر ئالدىدا تىز پۈككە بەقەت ،
كەلمەيدۇ ئۇنىڭدىن قىلچىلىك شەپقەت .
قەھرىڭنى ئوق قىلىپ ئاتقىن ئۇنىڭغا ،
ياغدۇرۇپ كۆزۈڭدىن ھەر قاچان نەپرەت .

مەردلەر ھاياتنى سۆيۈپ ئۆتەرگەن ،
ئەل — يۇرتنى دىلغا پۈكۈپ ئۆتەرگەن .
نامەرد ياشىسا قىلىپ بەسكەشلىك ،
مەردلەر ھەقىنى دەپ ئۆلۈپ كېتەرگەن .

ۋاقت يانمايدۇ ھەرگىز كەينىگە ،
قويۇۋەتمىگىن ئۇنى مەيلىگە .
تولدۇرۇش قىيىن قالغان بوشلۇقنى ،
بۈگۈنكى ئىشنى قويساڭ ئەتىگە .

زەھەردۇر نامەردنىڭ «قەنت» دەپ بەرگىنى ،
شۇملۇقنىڭ بەلگىسى ئۇنىڭ كۈلگىنى .
كىسكى نامەردكە ئالدىنسا ئەگەر ،
ئۇ تىرىك يۈرسىمۇ شۇدۇر ئۆلگىنى .

بىلدىمكى نامەردنىڭ ئىچى كېلۇر تار ،
قەلبىدە يوق ئۇنىڭ قىلچە نومۇس - ئار .
بولدۇ ئاقىۋەت ئۇنداق كىشىنىڭ ،
ئۆزى تۈگۈل ھەتتا ئۆلۈكىمۇ خار .

نامەردلەر ھەر قاچان بولۇپكۆز ، قۇلاق ،
ياخشىلار يولغا قۇرىدۇ تۇزاق .
خەتەرگە يولۇقۇپ بولسىن ھالاك ،
ئۇنىڭدىن ئۆزۈڭنى تارتىمساڭ يىراق .

بولساڭمۇ دوستۇم بىر سىنىقتا زار ،
نامەردكە ھەرگىز بولما قەرزدار .
تۇتۇلساڭ ئاگا ، تار يەردە قىستاپ ،
قىلار ئۇ سېنى ھاياتتىن بىزار .

نامەرد مەي تۇتسا ئەيلىگىن ھەزەر ،
ئۇنىڭ تۇتقىنى مەي ئەمەس زەھەر .
دوستۇم بۇ سۆزگە قىلمىساڭ ئىشەنچ .
ئۇ تۇتقان مەيىنى ئىچىپ باق ئەگەر . . .

مەيىنى ئەزەلدىن كۆرسەن يامان ،
مەي ئىچكەنلەردىن قىلسەن گۇمان .
مەي ئىچكەنلىك يامان ئىش ئەمەس ،
ھەقىقىي ئىنسان بولماسلىق يامان .

مەيخورنىڭ ئەجەب ئۈلپىتى تولا ،
بىراق كۆڭلىنى بەرگەن مەيگىلا .
ئۈلپەتتىن كەچسە كېچەر ئۈلپىكىن —
بىر يۈتۈم مەيدىن كەچمەس زادىلا .

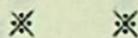

مەي ئىچىپ ھېچ كىشى تاپىدى يايىدا ،
قەرزگە بوغۇلدى بەلكى ھەر ئايىدا .
كىمكى ئۇنىڭدىن ئالمىسا ساۋاق ،
پالاكەت باسدۇ ئۇنى ھەر جايدا .

مەرتۋەك تاغدەك ئۆسسۈمۈ ئەگەر ،
بولغىن تېخىمۇ سەممى ، كەمتەر .
خۇدۇڭنى بىلمەي ماختىنىپ يۈرسەك ،
باسدۇ ئاخىر سېنى خەۋپ - خەتەر .

مويىسىپت ، چوڭلارنى كۆرسەك سالام بەر ،
كىچىكى ئىززەتلە ، بولما تەمەگەر .
ھۈرمەتكە سازاۋەر بولمەن دېسەك ،
ھەممىنى بىر كۆزدە كۆرگىن باراۋەر .

دوستۇم بېشىك كۆككە يەتسە گەر ،
ماختىنىشتىن ئەيلىگىن ھەزەر .
ماختار سېنى ھۈرمەت بىلەن ئەل ،
چاكىرى بولساڭ خەلقنىڭ كەمتەر .

مەينىڭ سورۇنى ، سۆھبىتى كۆپتۈر ،
ئۇنىڭ دوستلىرى ، ئۈلىتى كۆپتۈر .
قالسا قوشۇلۇپ ئەسكىدىن بىرى ،
خۇشلۇقتىن كۆرە كۈلىتى كۆپتۈر .

بۈگۈنۈڭگە قىلساڭ قانائەت ،
ئەتە قۇچاق ئاچماس سانادەت .
ئەتە ئۈچۈن قىلمىساڭ كۈرەش ،
كەلمەس ئۆزى ھۇزۇر — ھالاۋەت .

يالقۇنلۇق ئوت تاۋلايدۇ زەرنى ،
ئۈمىدۋارلىق ياشىنتار ئەرنى .
كىمكى تۈكسە ھالال تەرنى كۆپ ،
شۇ ئالىدۇ تاشتىن گۆھەرنى .

بەزىلەر « مەن ئاق » دەيدۇ سۆزىدە .
داغلار تۇرسىمۇ گەرچە يۈزىدە .
باشقىلارغىلا تىكىدۇ توقۇم ،
بولسىمۇ نۇرغۇن ئىللەت ئۆزىدە .

بەزىلەر ئىش قىلار ئەمەلگە قاراپ .
كۈندە مىڭ ئۈزگىرە شامالغا قاراپ .
ئازغىنا نەپ ئۈچۈن سېتىپ ۋىجدانىنى ،
ئۆمرىنى بەھۋە قىلىدۇ خاراپ .

بەزىلەر مەي بىلەن تولدۇرۇپ جامنى ،
دەيدىكەن : « دورايىمەن ئۆمەر ھەييامنى . »
ئۇلارنىڭ پىكرىنى ئۇرغۇتسا شۇ مەي ،
لىكىن مەن ئالمايمەن مەيدىن ئىلھامنى .

ناقنى قارا دەپ ئىستىمايدۇ تىلىم ،
ھەقىتى سۆزلەشكە سادىق چىن دىلىم .
جىنىم پىدادۇر ھەقىقەت ئۈچۈن ،
رازى شۇ يولدا ئاقسىمۇ قىنىم .

ئالدىنما رەقب بويۇن قىسقانغا ،
ئالدىنىپ قالساڭ ئالار ئالقانغا .
كەينىگە سېلىپ ئازدۇرۇپ يولدىن ،
دەسسەنەر بېنى چوقۇم قايقانغا .

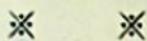

بەتەك بولساڭ شىرىن ۋەسلىگە ،
ۋارىسلىق قىل ، پەرھات نەسلىگە .
تاغنى تېشىپ ئاققۇزغىن كەۋسەر ،
غەيرەت قىلىپ غەيرەت ئۈستىگە .

ھەر جايدا ئەزىز مېھنەت سۆيگەن ئەر ،
ئۇنى بەختىيار قىلار كۈمۈش تەر .
ھورۇن خار ئىرۇر ، ئۆز يۇرتىدىمۇ -
تېپىلماس ناخا باش تىققۇدەك يەر .

بەزىلەر باي بولار ئەجەپ بەك ئاسان ،
ھالالغا ھارامنى قوشۇپ ھەر قاچان .
يوقىلىپ كۆپۈكتەك ئەجىرسىز بايلىق ،
ئاقىۋەت قىلدۇرار مىڭبىر پۇشايمان .

گەپنى ئاز قىلىپ ئىشقا ئالدىرا ،
ئەل خىزمىتىگە يارىماي قالما .
توسسا ئالدىڭنى مۈشكۈل ۋە خەتەر ،
چېكىنمە ھەرگىز باس ھامان ئالغا .

بەزىلەر ئۇچۇشنى قىلىدۇ مەقسەت ،
ۋە لېكىن ئويلىماس چۈشۈشنى دىققەت .
ئۇنداقلار تاپمىسا ئەقلىنى ئەگەر ،
كۆزلىگەن مەنزىلگە يېتەلمەس ئەبەت .

ھەر ئىشنى قىلىشتىن بۇرۇن كۆپ ئويلاپ ،
بولغىنى ياخشىدۇر كۆڭلۈڭدە بىلان .
ئات سالىساڭ تەۋەككۈل دەرياسىغا گەر ،
ئاقئۆت يىغلتار مىڭ بىر بۇشايما .

※ ※

تەلەي سىناپ يۈرسەڭ ئىش قىلماي ،
قالغىنىڭ قالغان بەختلىك بولماي .
ئىچىلار شەكسىز بەختىڭنىڭ گۈلى ،
تەر تۆككەندىلا پەقەت ئار ئالماي .

※ ※

بەخت ھەرگىز چۈشمەس ئاسماندىن ،
ئۇ تۇغۇلار ئەجدىدىن — قاندىن .
بەخت ئۈچۈن كۈرەشمىگەننىڭ ،
بەتتەر ئۆتەر كۈنى ھايۋاندىن .

※ ※

خۇشامەت بەدىلىگە تاپقان ئالتۇندىن ،
مىڭ ياخشى بىر تېرىق ئۈنسە ئەجرىڭدىن .
خۇشامەت — بەسكەشلىك كويىغا چۈشمە ،
زەردىن كەچۈەلەپكىن كەچمە قەدرىڭدىن !

كۆمۈتتا ئۆزى كىچىك بىر نەرسە ،

قىلار ئاۋارە كۆزۈڭگە كىرسە .

سەل قارىسا دۈشمەنگە ھەرگىز ،

كۈچۈكلەنپ ئالدىڭغا كەلسە .

ئۇچرىساڭ رەقىبىڭ قارغىشىغا سەن ،

مەردانە ياشىغىن ، قىلمىغىن پەسەنت .

ھەر باسقان ئىزىڭدىن گۈللەر ئۈندۈرۈپ ،

خەلقىڭنى خۇش قىلساڭ بەخت شۇ ، ئىشەن .

كىشى ئۈچۈن ئۇياتلىق بىر ئىش ،

بىلىمگەننى بىلىمەن دېيىش .

قىلىسىمۇ گەر قانچە ئۈستىلىق ،

ھامان چېنىپ قالار ساختا ئىش .

مەندە بار تالانت ھەم ئىقتىدار دەيسەن ،

كېلەچەك ئۈمىدى ماڭا يار دەيسەن .

شۇنداقتىكىن ، قېنى ئۈتۈھپەڭدېسەم مەن ،

يولۇمدا تۈمەن مىڭ توسۇق باردەيسەن .

شۇنداقلا، باركى قىلنى قىرىق يازار .
ئىشىكىدىن قۇسۇر تېپىشقا خۇشتار .
ساناپ ئۆزىنى سېغىزخانىدىن ساق ،
نۇقسانلىرىنى يېپىشقا خۇشتار .

قازنى يامان توپار يېمەككە ،
لېكىن كۆزى توپماس ئەبەدكە .
تويمىسا كۆزى نەپىسى ياماننىڭ ،
توپار تۇپراققا — كىرسە لەھەتكە .

ئادەمنى ئاچچىق سۆرەر لەھەتكە ،
ئۇ ساڭا تىنچلىق بەرمەس ئەبەدكە .
غەزەپنى يۇتساڭ ، ئاچچىقنى يەڭسەڭ ،
ئىگە بولسەن دوستقا ، ئۈلپەتكە .

بىر قەدەمنى باسساق گەر خاتا ،
كەلتۈرەر ئۇ ساڭا كۆپ جاپا .
ئىشىڭ ھەرگىز ئورنىغا كەلمەس ،
قىلساق ئۆزۈڭ — ئۆزۈڭگە تاپا .

ھەسەتخور كۆڭلىدە تىلەيدۇ ھامان :
باشقىلارگۇم بولسا مەن قالسام ئامان .
ۋە لېكىن ئۇ ئامان قالماستىن دۇنيادا ،
نەس بېسىپ نەپرەتكە كۆمۈلەر ھامان .

قاچىسەن يىراق ، قىل دېسە ئەمگەك ،
ئېچىلدۇرمايسەن ئەجرىڭدىن چېچەك .
ئەل تىككەن كۆچەت بەرگەندە مېۋە ،
ھەممىدىن بۇرۇن ئاچىسەن ئېتەك .

كىچىك بېلىقنى يەيدۇ چوڭ بېلىق ،
گېلىدىن ئۇنىڭ ئۆتدۇ سىلىق .
نەسىلداش تۇرۇپ بىرىنى بىرى
يۈتۈپ كېتىشى بۇ قانداق قىلىق ؟ !

چىش كۆرسەتسە ، ئەمەس « كۈلگىنى » ،
ئۇ ، يولۋاسنىڭ خىرىس قىلغىنى .
ئالدىنقى دۈشمەن ھىجايىسا -
ئۇدۇر ساڭا قايقان قۇرغىنى .

ياشساڭ ئەگەر ئەجر - مېنەتسىز ،
قالدۇرار ھايات سېنى جاۋابسىز .
ئەلگە ئاز - تولا يەتكۈزمىسەڭ نەپ ،
ئالەمدىن جەزمەن كېتسەن ئىزسىز .

توخۇنى باقساڭ تۇغىدۇ تۇخۇم ،
ھەممىگە ئايان بۇ ئاددى ئۇقۇم .
نېمە تېرىساڭ شۇنى ئالىسەن ،
ئەجرىڭ بىكارغا كەتمەيدۇ چوقۇم .

بەزىلەر سورۇيدۇ كونا ساماننى ،
تىللايدۇ پەرق ئەتمەي ياخشى - ياماننى .
تۆكسە كىم چاياندەك تىلىدىن زەھەر ،
ئەل دەيدۇ: كۆردۈڭمۇ جاھىل ناداننى . . .

ھاياتتا مۇستەقىل ياشاش - سائادەت ،
تايىنىپ جان باقساڭ ياغار پالەكت .
يول بىلىسەڭ سەن ئېزىپ قالمايسەن چۆلدە ،
يول بەرسەڭ يول بېرەر ساڭا داۋامەت .

بۇ دۇنياغا ئاق كېلىپ قاراكتەر بەزىلەر ،
ئەڭ قىممەتلىك ھاياتنى زايالىشىپ بەزىلەر .
سەۋەب شۇكى ، ئالىپ ياشىقلارنىڭ بەختىگە ،
ھەسەت بىلەن يۈرىكى ياراكتەر بەزىلەر .

تەننىڭ ساقلىقى شاھنىقتىن ئارتۇق ،
قىلالىس ئۇنى ھېچكىشى تارتۇق .
يېتىدۇ ھەر كىم ئۇنىڭ قەدرىگە ،
يىگانە ھەمراھ بولغاندا ياستۇق .

بەزىلەر ھاتەمدەك سانار ئۆزىنى ،
ئادەم دەپ قارىماس ھەرگىز ئۆزىگىنى .
ئۆكتەملىك ، مەنەنلىك بەك يامان ئىللەت ،
ئۇ ھامان ئادەمنىڭ تۆكەر يۈزىنى .

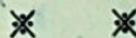

جان كەتسىمۇ يالغان سۆزلىمە ،
يالغاندىن تەپ ئالىمەن دېمە .
ئۇنداقتا سەن بولارسەن ھالاك ،
دولقۇندا غەرق بولغاندەك كىمە .

تۇرمۇش مۇرەككەپ ، چۈشەنمىگىڭ تەس ،
چېگىشلەر تولا ، ئاسان يېشىلمەس .
ئۇنىڭ سىرنى بىلىمەن دېسەڭ ،
بىلىم ۋە ئەقىل بىلەن ئۇنى يەش !

ئىنساننىڭ كۆڭلى بولسا گەر ئاسان ،
ھەسەت گويىكى بىر قارا تۇمان .
ئۆمۈر باھارم ياشىنسۇن دېسەڭ ،
ئۇنى ھەسەتتىن خالى قىل ھامان .

تىنىمسىز سوقۇپ تالمايسەن يۈرەك !
دەققە ئارام تالمايسەن يۈرەك !
شادلىق - قايغۇغا بېرىپ چىداشلىق ،
سوقۇشتىن توختاپ قالمايسەن يۈرەك !

ئىنساندا باردۇر ئوخشاش بىر يۈرەك !
لېكىن ئوخشىماس ئۇندىكى تىلەك .
بىرىدە ياخشى نىيەت ئاچسا گۈل ،
بىرىدىن چىقار چايان بوپ ئۆسەك .

باسسىمۇ گەر سېنى توھمەت — ۋەھىمە ،
دېسگىن سەن ئۇنى يېڭىلمەس دىۋە .
ئىلكىڭدە ھەقىقەت قورالى بولسا ،
جەڭگە چۈش ، ئارتۇقچە قورقۇپ غەم يېمە .

مەن بىرتال قىزىلگۈل چوغدەك پارقراق ،
ئېلىمگە ، دوستلارغا چاچمەن پۇراق .
تىكىنىم گويىكى خەنجەر — ئوق بولۇپ —
قادىلار دۈشمەنلەر باغرىغا ھەر ۋاق .

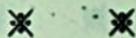

مېنەتتىن ئىچىلدى بەختىمنىڭ گۈلى ،
مېنەتتىن چىڭدى ھاياتىم ئۇلى .
ياشسام كۇپايە ئۆز ئەجرىم بىلەن ،
شۇ ئىكەن تۇرمۇشنىڭ بىردىنبىر يولى .

ياماندىن تەپ تارتىپ قورقۇپ كەتمەيمەن ،
ياۋاشنى ياۋاش دەپ بوزەك ئەتمەيمەن .
ياخشىغا يۈلەك بوپ تارتساممۇ زىيان ،
كۆڭلۈمدە قىلچىلىك ھەسرەت چەكمەيمەن .

سەمىي بولساڭ تاپتىڭ ئىتبار ،
ساختىلىق قىلساڭ يولۇڭ بولۇر تار .
تەكەن تېرىماي گۈللەر ئۈندۈرگىن ،
ئۈمۈرۈڭدە ئەگەر بولماي دېسەڭ خار .

ئۆزىچە كۆرەڭلەپ دەيدۇ بىر نادان :
« پۈلۈم جىق ، شاھانە ياشايەن ھامان . »
مەن دەيمەن : « قانچىلىك پۈل تاپقان بىلەن ،
مەنئى گادا يىلىق ھەممىدىن يامان . »

تەخسەكەش ، خۇشامەت تەخسەگىنى چاققىن ،
يېڭىدىن ئادەم بول ، دەۋرانغا باققىن .
ئەل مېھرى گويىكى بىر ئەزىم دەريا ،
ئۇنىڭدا بەھۇزۇر بېلىقتەك ئاققىن .

تۈپتۈز ئەمەس ھاياتنىڭ يولى ،
باردۇر ئۇنىڭ ئوڭى ۋە سولى .
مائىساڭ ئاغماي ئۇيان - بۇيانغا ،
ئېچىلغۇسى بەختىڭنىڭ گۈلى .

ۋاپادار كىشىنى بېشىڭدا كۆتەر ،
ۋاپاسىز ئادەمدىن ئەيلىگىن ھەزەر .
ۋاپادار چاڭقىغان - ئۇسسغان چاغدا ،
ئەل كۆڭلى - دەريادىن قېنىپ سۇ ئىچەر .

باركى ھەر كىشىدە ئوخشىماس نۇقسان ،
نۇقساندىن ھېچ خالى بولالماس ئىنسان .
ئۆزىنى بىلگەنلەر ئالەمنى بىلەر ،
ھەممىدىن ئۆزىنى بىلمىگەن يامان .

كۆچەت تىككىن باغ بولسۇن ئېتىز ،
قالدۇر ئەلدە ئەجرىڭدىن بىر ئىز .
يادلار سېنى ۋە تەنداشلىرىڭ ،
تەڭگەن چاغدا مېۋىگە ئېغىز .

سۈيىقەستچىدىن قاچقىن سەن يىراق ،
ھوشيار بول ھىيلە - مىكىردىن ھەر ۋاق .
چۈشۈپ قالساڭ گەر ئۇنىڭ دامغا ،
تىگەر تۈيۈقسىز بېشىڭغا تاياق .

بەزىلەر مېنى دەيدىكەن « بېخىل » ،
بۇنى ھەر قاچان قىلمىشىمدىن بىل .
رازىمەن كەتسە مەردكە بارلىقىم ،
نامەردكە ھەرگىز ئۆتكۈزمەيمەن قىل .

سر دېگەن قەلبىڭگە — ۋىجدانىڭغا خاس ،
بىراۋغا ئېيتما ، ئۇ — ئارمىنىڭغا خاس .
شۇ سىرنى سەن ساقلاپ قالالمىساڭ يار ،
بىل زىنھار باشقىلار ساقلاپ قالالماس .

سىرىڭنى ساقلغىن ئۆڭۈپ كەتمسۇن ،
سۈيقەست ئوتىدا كۆيۈپ كەتمسۇن .
تەلەيمەن ! سىر ساقلا ، دۈشمەندىن زۇلۇم ،
دوستلاردىن كۈتمىگەن ئازار يەتمسۇن .

سىرىڭنى بەرمىگىن نازغا ، كۈلكىگە ،
ئالدىڭدا ھىچقايسى مەككەر تۈلكىگە .
بەزىلەر سىر ئېلىپ ئاندىن جان ئالار ،
جان بېرىپ سىر بەرمەي يەت يار ۋەسىلىگە .

ياخشى ئىش قىلغىن كۆرسىتىپ ھىمەت ،
تاپقان پۇلۇغىنى شۇ يولدا ئىشلەت .
مەكتەپ بىنا قىل ، يول ، كۆۋرۈك ياسا ،
بولسۇن ساغما يار يېپىغى خىسلەت .

چوڭ ئىش كەلمىسە قولۇڭدىن پەقەت ،
يولدا پۇتلاشقان تاشنى يۆتكەۋەت .
ئەۋلادلار سەندىن بولىدۇ خۇشال
تىكىپ قويساڭ گەر بىرەر تال كۆچەت .

ئاقكۆڭۈل بولسام بەرمىدىڭ ئارام .
قاتتىق قول بولسام دېدىڭ سەن : « قارام » .
بىخۇد تۇرغاندا ئۇزدۇڭسەن خەنجەر ،
قاچان ساقىيار دىلدىكى يارام .

« ئۈزۈك ئوبدانسەن ، سېنىڭدۇر نالەم »
بۇ سۆزدىن ۋاقىپ ، ھەننۇئا نادەم .
ئۈزۈك ئەسكى سەن قەيەرگە بارساڭ ،
سېنى كۈتكىنى ئەم - قايغۇ ، ماتەم .

شەخسىيە تېجلىك ئىللە تئۇر يامان ،
نەپسىگە گەر ئۇ بولسا ھۆكۈمران .
ھەر قەدەمدە مىڭ بېسىپ پالاكەت ،
ئاقىۋەت ئۈزۈك بولارسەن گۈمران .

ئىخ جاراھىتىنى ساقايتار دوختۇر ،
ئانغا ئۈنۈملۈك دورىسى كۆپتۇر .
ساقايتالماي ئۇ دىل يارسىنى ،
ھېچبىر چارە - ئامالى يوقتۇر .

جانان چىندەك نازۇكتۇر كۆڭۈل ،
قاشتېشى كەبى سۈزۈكتۇر كۆڭۈل .
قويۇپ ئالدىدا تاغدەك ئالتۇنى ،
قالغان كۆڭۈلنى خۇش قىلماق مۈشكۈل .

ئادەمنى بىلىمەك تەس سىرتىغا قاراپ ،
ۋە ياكى « تالانتى » ، « دىتى » غا قاراپ .
كۆزەتكىن ئەخلاقى - يەزىلىتىنى ،
ئەمەلىي ھەرىكىتى - ئىشىغا قاراپ .

تەمەنناغانەسر بولماي ھەمشەئە لگە قىل خىزمەت ،
كېلۇر تۆككەن ھالال تەردىن ۋە تەن - خەلقىگە شان - شۆھرەت .
بېشىڭگە يە تىسىمۇ كۆككە ئۈزۈڭنى كەتىرىن تۇتقىن ،
ئۇلۇغلۇق كەتىرىنلىكتە ، كۆرە ئىلىكتىن كېلۇر ھەسرەت .

دىلىمدا ھاياتقا بولغاچ مۇھەببەت ،
كەچمىدىم ئۇنىڭدىن تارتسام مۇشەققەت .
ياماندىن كۆڭلۈمگە يە تىسىمۇ ئازار ،
ۋە لېكىن ياخشىلار يەتكۈزدى شەپقەت .

يار بولسۇن ساڭا ئىلىم ، پەزىلەت ،
ئۇندىن ئايرىلساڭ نەس باسار ئەبەد .
ئاشار ئىنساننىڭ قەدىر - قىممىتى ،
ئەلگە كەلتۈرگەن تۆھپىدىن پەقەت .

ئۆتكىن ئەل بىلەن بىر ئۆمۈر ئىناق ،
ئايرىلساڭ چىقار ئىشىڭدىن چاتاق .
پىدا ئەيلىسەڭ ئەل ئۈچۈن جاننى ،
ئىقبال دىلىبىرى ئاچار كەڭ قۇچاق .

ياخشى ئىشلارنىڭ چوڭ - كىچىكى يوق ،
قايسىنى قىلساڭ كېلەر شان ، ئۇتۇق .
تامچە سۈدىنمۇ قۇياش نۇرىنى ،
كۆرۈش مۇمكىنغۇ ، بۇنى چۈشەن ، ئۇق !

ھوسۇل كېمەيسە ئارتىمىغىن يەرگە ،
باغلىق چېكەڭدىن تۆكۈلگەن تەرگە .
يەر بېرەر ئالتۇن داننى ياتمانلاپ ،
جاپانى يېڭىپ ئىشلىگەن ئەرگە .

كىتابتەك ياخشى - دوست يوق ئالەمدە ،
بىلەر ھەر كىشى ئوقۇپ كۆرگەندە .
ئەقىل ، يەزىلەت نۇرى چاقنايدۇ ،
ئۇنى دوست تۇتقان ھەر بىر ئادەمدە .

تەكەببۇر بولمىغىن زىنھار ، تەكەببۇرلۇق يامان ئىللەت ،
كىشىنى ئىلىساڭ كۆزگە ياغار ئەلدىن ساقمانە پەت .
« ئاكاڭ قارىغاي بىرىنچى ، دەپ ئۆزۈڭنى چاغلىساڭ ئۈستۈن ،
بىنى دىلدىن قەدىرلەپ كىم قىلۇر ھەردائىم ئىززەت .

دوستلۇق بايدا كۆرسىتىپ ئۈلگە ،
ئۆملۈك بېغنى يۈركىگىن گۈلگە .
بىرلىك بۇزۇلۇپ ، كۆپەيسە ئىغوا .
گۈلشەن ۋەتىنىڭ ئايلىنار چۆلگە .

ياخشىلىق قىلىش مەردلەرنىڭ ئىشى ،
يامانلىق ئۆزى نامەرد قىلمىشى .
نامەردلەر ئۈچۈن كەتمەن چاپقاننىڭ ،
ئاقسۆت بىر كۈن يېرىلار بېشى .

ياشايدۇ بەزىلەر ئالداپ - ئالدىنىپ ،
چىقىدۇ ئارىدىن مەردلەر تاللىنىپ .
ئۆزىنى بەدازلاپ بەرى كۆرسەتكەن ،
بەتئىيەت شەيتانلار كېتەر شاللىنىپ .

ئەللىك يىل كۆزەتتىم ئەلنى ، ھاياتى ،
ھەم بىلىپ چىقتىمەن تۇغقاننى - ياتنى .
ياخشىكەن بىرداشىيات بەزى تۇغقاندىن -
چەككۈزگەن قاقشىتىپ ئاھۇ - پەريادنى .

بەزىلەر «ياخشى» دەپ ماختايدۇ سېنى ،
بەزىلەر «يامان» دەپ قارغايدۇ سېنى .
مەيلى كىم ماختىسۇن ياكى قارغىسۇن ،
ھېسابتۇر ئاۋامنىڭ باھا بەرگىنى .

كۆڭلۈمگە مېنىڭ سىغار كەڭ جاھان ،
سىغماس ۋە لېكىن زەررىچە نۇقتىسى .
پاك ياشاپ ئۆتسەم دەيمەن ئالەمدىن ،
بەزىسەم رازىمەن پاكلىق ئۈچۈن جان .

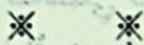

سەن بىخۇددىبولمىغىن «دۈشمىنىم يوق» دەپ ،
سىرىڭنى ئېيتىمىغىن كۆرگەنگە سۆزلەپ .
دوستلىرىڭ ئىچىدە دۈشمىنىڭ پىنھان ،
ئوقيانى بەتلىگەن بەختىڭنى كۆزلەپ .

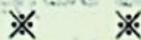

نامەرد ھەر قاچان ساختا ئىش قىلار ،
يالغاننى راست دەپ دىلنى غەش قىلار .
قىلدەك ئىش قىلسا پىلدەك كۆرسىتىپ ،
كۆرەڭلەپ ئۇنى دائىم بەش قىلار .

دوستۇم ، دۇنيانى بىلگىنىڭ ياخشى ،
يىغلاپ يۈرگەندىن كۈلگىنىڭ ياخشى .
ئۇزارتىدۇ ئۆمۈرنى شادلىق ،
ھەسرەت چەككچە ئۆلگىنىڭ ياخشى .

ۋەتەندۇر ماڭا چوڭ يۆلەنچۈك تاغ ،
قۇچقى جەننەت گۈزەل گۈلشەن باغ .
بۆلبۈلى بولۇپ ئۇنىڭ خۇش ئاۋاز ،
ناۋا قىلىمەن بېغدا ھەر چاغ .

ياخشىنى ئۆلگە قىلىمەن ھەر ۋاق ،
ياماندىن ھەر قاچان قاچمەن يىراق .
بوزەك قىلمايمەن ، بوزەك بولمايمەن ،
ئەزەلدىن ياشاش لوگىكام شۇنداق .

ئادەمنى ئۆلچەشتە نىپىتىگە باق ،
ياكى ئەخلاقى - خىسلىتىگە باق .
باقمىغىن ھەرگىز چېرىگە ئۇنىڭ ،
باسقان قەدىمى - ھەرىكىتىگە باق .

تەدبىرلىك بولساڭ كەڭ بولۇر يولۇڭ ،
ئۇزاتساڭ يىتەر كۆككىمۇ قولۇڭ .
تەدبىرىڭ كۈچلۈك بولمىسا نىپىڭ ،
تەقدىرىڭ بېغدا ئېچىلماس گۈلۈڭ .

مېھنەت - ئەجرىڭدىن يارات مول نېمەت ،
ئۇنى تامچە بىل قىلمىغىن مېھنەت .
ئەل ئۈمىدىنى ئاچقۇزساڭ چېچەك ،
شۇنىڭغا لايىق تاپارسەن ھۈرمەت .

سەن بۇ ئالەمگە بىردەملىك مېھمان ،
بولسۇن كۆڭلۈڭ ئاق ، كەڭ ۋە بىپايان .
شاھلىق تاجىنى كىيسەڭ مۇبادا ،
تەڭ كۈر ئۈزۈڭنى ئەل بىلەن ھامان .

قۇياش نۇرىنى توسالماس تۇمان ،
چىنىپ قالدۇ ساختىلىق ھامان .
تۇمان ۋە ساختىلىق بولسا تۇمارىڭ ،
بولارسەن شەكسىز يەر بىلەن يەكسان .

مەسئۇل مۇھەررىرى : بارىجان زەپەر
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى : جالالىدىن بەھرام
مەسئۇل كوررېكتورى : ئىلياس رەھىمى

رۇبائىلار

ئابدۇسەمەت خېلىل

*

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى

(ئۈرۈمچى شەھىرى جىيەنجۇڭ كوچىسى 54-نومۇر)

شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى

شىنجاڭ پارتكوم باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى

فورماتى : 1092 × 787 م 1/36 باسما نۇسخىسى : 1.625

1993 - يىلى 10 - ئاي 1 - نەشرى

1993 - يىلى 10 - ئاي 1 - بېسىلىشى

تراژى : 3.900 - - 1

ISBN7 - 228 - 02483 - 4/1. 867

باھاسى : 0.55 يۈەن

※ ※

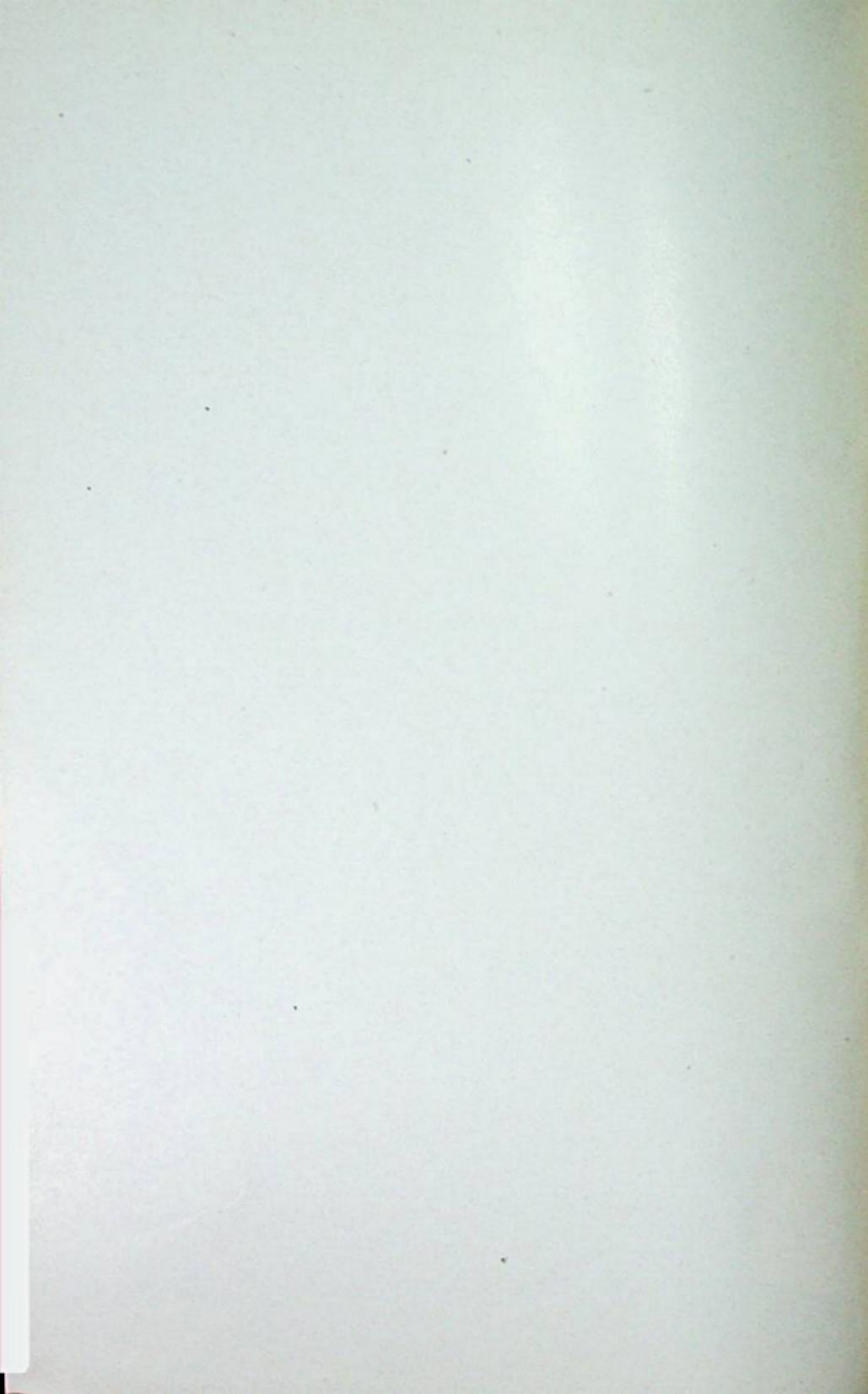
ھەر جايدا ئەزىز سەمىمىي كىشى ،
ئەلگە يارايدۇ ئۇنىڭ ھەر ئىشى .
تاغدەك مۇشكىلات باسسۇمۇ ئۇنى ،
تۆكۈلمەس قىلچە كۆزىدىن يېشى .

※ ※

دوستۇم سۆزلەپ يۈرسەڭ ھەر كىمگە ،
سىرىڭ بېرىپ يەتسە دۈشمەنگە .
گەرچە ئۇزۇڭ تۇرساڭمۇ تىرىك ،
باراۋەرسەن گويا ئۆلگەنگە .

※ ※

مۇھەببەتسىز سوقمايدۇ يۈرەك ،
مۇھەببەتسىز بولمايدۇ تىلەك .
مۇھەببەتكە ساداقەت لازىم ،
ئېچىلمايدۇ ئۇنىڭسىز چېچەك .

责任编辑:巴里江·扎帕尔

封面设计:加拉利丁·巴合拉木

责任校对:伊力亚斯·热依迷

柔巴依集(维吾尔文)

阿布都萨马特·海利力著

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市建中路54号 邮政编码830001)

新疆新华书店发行新疆维吾尔自治区党委印刷厂印刷

787×1092毫米36开本1.625印张

1993年10月第1版1993年10月第1次印刷

印数:1—3,900

ISBN7-228-02483-4/I·867 定价:0.55元